

A Kúria a dr.Erdős György ügyvéd által képviselt II.r. és III.r. felpereseknek a dr.Király Edit ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság előtt 12.P.21.494/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Győri Ítéltábla Pf.I.20.421/2009/18. számú közbenső ítéletével elbírált perében, amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében Gálné dr.Kassai Zsuzsanna ügyvéd által képviselt Biztosító beavatkozott, a jogerős közbenső ítélet ellen az alperes által 15. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felpereseknek 20.000 (Húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, míg a felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A II. és a III.r. felperesek Sz. utónevű gyermeke (I.r. felperes) 2007. június 7-én császármetszéssel született az alperes kórházban. Hypoxiás agykárosodása miatt gépi lélegeztetés alkalmazásával előbb az alperes PIC, majd a gyermek intenzív osztályán kezelték, ahol a peres eljárás alatt, 2008. február 16-án tüdőgyulladás miatt kialakult légzési elégtelenség következtében meghalt.

A II. és a III.r. felperesek a keresetükben a gyermekük károsodottan születésével és halálával okozati összefüggésben álló nem vagyoni káruk megfizetésére kérték az alperes kötelezését. Keresetüket arra alapították, hogy az alperesnek a császármetszést korábban kellett volna elvégeznie, figyelemmel az anyánál kialakult toxémiás tünetekre, valamint a 2007. június 7-én reggel 6 óra 10 perckor a CTG vizsgálat alapján is észlelt kóros elváltozásokra. A szülés megfelelő időben történő befejezése esetén lehetett volna esély a károsodás elkerülésére, illetőleg csökkentésére.

Az alperes és a beavatkozó a kereset elutasítását kérték. Az alperes arra hivatkozott, hogy a II.r. felperes terhesség alatti tüneteit a protokoll szerint megfelelően kezelte, a szülés során az oxytocin alkalmazása, illetőleg az elvégzett tesztek ismétlése indokolt volt. Helyesen döntöttek a szülésindikáció mellett, illetőleg megfelelő időben kezdték meg a császármetszést. A

károsodást egy szövődmény, a valódi köldökzsinór csomó megszorulása okozta, amelyet előre kimutatni nem lehet.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a keresetet elutasította. A rendelkezésre álló bizonyítékok - köztük a kiegészített igazságügyi orvosszakértői vélemény - alapján megállapította, hogy a terhesség korábbi szakaszában valódi köldökzsinór csomó alakult ki, amelyet a szövettani lelet ugyan nem tartalmaz, de azt tanúvallomások és a III.r. felperes személyes előadása, valamint a szülés folyamatát rögzítő dokumentáció igazolja. A magzat június 7-én reggeltől enyhe hypoxiás tüneteket produkált, az elsőfokú ítélet indokolása szerint azonban az alperes a szükséges vizsgálatokat elvégezte, a császármetszés korábbi elvégzése nem volt indokolt. Az I.r. felperes agykárosodását nem a június 7-én reggeltől jelentkező enyhe, rendeződő, majd visszatérő hypoxiás állapot, hanem a terhesség korábbi szakaszában kialakult diagnosztizálhatatlan köldökzsinór csomó császármetszés közbeni hirtelen megszorulása okozta. Az pedig csupán feltételezés, hogy a korábban végzett császármetszés esetén a csomó nem húzódott volna meg.

A II. és a III.r. felperések fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság a közbenső ítéletében - bár abból kimaradt, de az elsőfokú ítéletet valójában megváltoztatta - megállapította, hogy az alperes teljes kártérítési felelőssége kiskorú ifjú F.Sz. születésével és halálával okozati összefüggésben keletkezett károkért fennáll. A másodfokú bíróság a közbenső ítélete indokolásában utalt arra, hogy a szövettani leleten, illetőleg a 2007. június 19-i mikroszkopikus leírásban a csomó nem szerepel, a műtéti napló ugyanakkor tartalmazza, hogy a magzat kiemelésekor köldökzsinór hurkolódás látható. A kiegészített igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint a méhlepény anyai felületén lévő 7x7 centiméteres bevérzett terület nem feltétlen bizonyítéka a csomó jelenlétének, de azt nem is zárja ki. A csomó meghúzódására utaló jel a másodfokú eljárásban kiegészített szakvélemény szerint sincs. A büntetőeljárásban beszerzett szakértői vélemény szerint a köldökzsinór csomó semmilyen vizsgálattal nem mutatható ki, a kialakulásának idejéről nem lehet nyilatkozni, az esetek nagy többségében a csomó nem szorul meg, élő, egészséges magzat születik. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság megalapozatlanul állapította meg, hogy a terhesség korábbi szakaszában alakult ki a valódi köldökzsinór csomó és ennek a császármetszés közbeni hirtelen megszorulása okozta a károsodást. Az alperes tehát az általa állított kimentési okot nem tudta bizonyítani. A másodfokú bíróság azonban vizsgálta, hogy a II.r. felperes kezelése, a szülés levezetése körében az alperes az Eütv. 77. §-ának (3) bekezdésében foglalt kötelezettségeinek eleget tett-e és arra a következtetésre jutott, hogy a császármetszés megindítását - az anya állapotára, a magzat oxigénhiányára utaló jelekre tekintettel - 8 óra 20 percet követően minél hamarabb meg kellett volna kezdeni és ez esetben

esély lehetett volna arra, hogy a magzatot ne érje súlyos károsodás. A büntetőeljárásban beszerzett szakértői vélemény is utal arra, hogy szerencsésebb lett volna a korábbi császármetszés elvégzése. Mindezek alapján a másodfokú bíróság szerint bizonyított volt, hogy az alperes megsértette az Eütv. 77. §-ának (3) bekezdésében rögzített elvárható gondosság elvét és ezért a kártérítési felelőssége megállapítható volt.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezése mellett elsődlegesen a keresetet elutasító, másodlagosan a „bíróságot” új eljárásra utasító döntés meghozatalát kérte. Jogi álláspontja szerint a jogerős közbenső ítélet sérti a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdését, valamint a Pp. 163. §-ának (2) bekezdését, 206. §-ának (1) bekezdését és a 221. §-ának (1) bekezdését. Az alperes szerint a II. és a III.r. felperesek személyes előadása, dr.T.I., dr.M.M. tanúk vallomása, a rendelkezésre álló orvosi dokumentumok, valamint a kiegészített igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján bizonyított, hogy a felperesek kárát a köldökzsinóron kialakult csomó megszorulása okozta, ami az alperes kártérítési felelősségét nem alapozza meg. Az alperes hivatkozott arra, hogy a dokumentációs kötelezettségét nem sértette meg, az megfelelt az Eütv. 136. §-ában foglalt követelményeknek. A jogerős döntés a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésével állapította meg, hogy nem volt megszorult köldökzsinór csomó, e tekintetben kizárólag a szövettani leletet, illetőleg annak hiányos voltát értékelte, az egyéb bizonyítékokat figyelmen kívül hagyta. Az alperes szerint az okozati összefüggés hiánya folytán nem kellett magát kimentenie, azonban a felróhatóság tekintetében a jogerős közbenső ítélet jogszabálysértő, mert ugyancsak a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésén alapul. A büntetőeljárás során készített szakértői véleménynek az a kitétele, hogy szerencsésebb lett volna talán a korábbi császármetszés elvégzése, utólagos feltételezés, az alperes azt korábban nem tudhatta, hogy köldökzsinór csomó alakult ki. Az orvosszakértői vélemény azt támasztja alá, hogy nem volt ok az azonnali császármetszés elvégzésére és kezdetben a spontán hüvelyi szülés választása volt indokolt. A szülés levezetése során az ellátást az alperes az elvárható gondossággal végezte. A bíróság a szakértői vélemények kirívóan okszerűtlen mérlegelésével állapította meg, hogy az elvárható gondosság tanúsítása esetén a császármetszést 7 óra 20 percet követően azonnal el kellett volna végezni.

A felperesek felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős közbenső ítélet hatályban tartására irányult.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős közbenső ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperesek a kártérítés iránti keresetüket arra alapították, hogy a gyermeküknek a korai halálához vezető károsodása azért következett be, mert az alperes a szülésvezetés során nem megfelelően járt el. A kártérítési felelősségnek a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésében foglalt konjunktív feltételei közül a bíróságnak elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy a károsodás az alperes tevékenységével (mulasztásával) okozati összefüggésben áll-e. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az megállapítható volt: a károsodás abban állt, hogy a magzat oxigénhiány miatti agykárosodással született. Annak megállapítása azonban, hogy az oxigénhiányos állapotot a meghúzódott köldökzsinór csomó okozta-e, az okozás vizsgálata körébe esik. Az alperest terhelő kimentéssel kapcsolatos bizonyításnak a károsodás okára kell kiterjednie, ezért kell mindenekelőtt állást foglalni abban a kérdésben, hogy a hypoxiás állapotot a köldökzsinór meghúzódása vagy más okozta-e. Figyelembe véve azt, hogy a köldökzsinór csomó megléte nem feltétlenül eredményezi a károsodás bekövetkezését, ezért nem önmagában a csomó meglétével kapcsolatos bizonyításnak volt döntő jelentősége, hanem annak, hogy a köldökzsinór megszorulása is bizonyított-e. A másodfokú bíróság a jogerős közbenső ítéletben megalapozottan állapította meg annak bizonyítatlanságát, hogy a hypoxiát az erősen meghúzódott köldökzsinór csomó okozta. E körben a bizonyítékokat a Pp. 163. §-a (2) bekezdésének, valamint a Pp. 206. §-a (1) bekezdésének megsértése nélkül mérlegelte, és a részletes indokolás mindenben megfelel a Pp. 221. §-a (1) bekezdésében foglaltaknak. A köldökzsinór megszorulásának bizonyítatlanságból következően nem lehetett kizárni a hypoxiás állapot keletkezésének más okait sem, és így az alperesnek a szülés levezetésével kapcsolatos teljes tevékenységét is vizsgálni kellett.

Az Eütv. 129. §-ának (1) bekezdése szerint a kezelőorvos joga, hogy a tudományosan elfogadott vizsgálati és terápiás módszerek közül - a hatályos jogszabályok keretei között - szabadon válassza meg az adott esetben alkalmazandó, általa, illetve az ellátásban közreműködő személyek által ismert és gyakorolt, a rendelkezésre álló tárgyi és személyi feltételek mellett végezhető eljárást. A hypoxiás állapot okozta károsodás szempontjából jelentősége van annak, hogy a kezelőorvos a szülés melyik módját választja, valamint annak is, hogy a császármetszést - ha ez indokolt - kellő időben végzik-e el. A jogerős közbenső ítélet indokolása helytállóan utalt arra, hogy a szakmai szabályszegés hiánya nem jelenti egyben azt is, hogy az alperes alkalmazottai az elvárható gondossággal és körültekintéssel jártak el. Ez csak akkor állapítható meg, ha minden beavatkozást akkor és olyan módon végeznek el, amely a legnagyobb esélyét teremti meg a károsodás

elkerülésének, illetőleg csökkentésének. Az adott esetben a nefrológiai osztály már 2007. június 1-jén javasolta a terhesség mielőbbi befejezését. A 2007. június 7-én reggel (7 óra 10 perckor, 8 óra 20 perckor elvégzett) elvégzett vizsgálatok oxigénhiányra utaló tüneteket rögzítettek, ehhez képest a II.r. felperest csak 13 óra 10 perckor vitték a műtőbe. A büntető ügyben beszerzett szakvéleménynek az a megállapítása, hogy szerencsésebb lett volna a császármetszés korábbi elvégzése, nem visszakövetkeztetés egy később ismertté vált tény alapján, hiszen a vizsgálatok folyamatában felmerültek és észlelhetőek voltak azok a tények, amelyek együttes mérlegelése alapján, abszolút indikáció hiányában is az elvárható magatartás a császármetszés korábbi megindítása lett volna. Ennek hiányában az alperes magát a kártérítési felelősség alól kimenteni nem tudta, ezt a jogerős közbenső ítélet megalapozottan, a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályok megsértése nélkül állapította meg.

A kifejtettekre tekintettel a jogerős közbenső ítélet érdemben helytálló, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okok miatt nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperest a felperesek felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, míg a felülvizsgálati illeték viseléséről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdésén és a 14. §-án alapul.

Budapest, 2011. január 30.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Besenyeiné dr. Varga Katalin s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

kúriai tisztviselő
HM